

V Bruseli 15. novembra 2021
(OR. en)

13243/21

CONOP 68
COARM 212
CODUN 47
CFSP/PESC 1005

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady k 10. hodnotiacej konferencii zmluvných strán Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady k 10. hodnotiacej konferencii zmluvných strán Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) v znení, ktoré prijala Rada na svojom 3 826. zasadnutí 15. novembra 2021.

**ZÁVERY RADY K DESIATEJ HODNOTIACEJ KONFERENCII ZMLUVNÝCH
STRÁN ZMLUVY O NEŠÍRENÍ JADROVÝCH ZBRANÍ (NPT)**

1. Rada víta nadchádzajúcu desiatu hodnotiacu konferenciu zmluvných strán Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) a potvrdzuje svoju jednoznačnú podporu tejto zmluvy, ktorá je základným kameňom globálneho režimu nešírenia jadrových zbraní, nevyhnutným základom úsilia v oblasti jadrového odzbrojenia v súlade s článkom VI NPT a dôležitým prvkom rozvoja využívania jadrovej energie na mierové účely v súlade s článkom IV NPT. Rada opätovne zdôrazňuje, že Únia neochvejne podporuje ochranu a posilnenie architektúry jadrového odzbrojenia, nešírenia a kontroly zbraní. Sme pevne presvedčení, že mnohostranný prístup založený na zmluvách je najlepším spôsobom, ako udržať a posilniť medzinárodný mier a bezpečnosť.
2. Rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že desiatu hodnotiaca konferencia musela byť odložená, a poukazuje na cenný prínos hodnotiacich konferencií k vykonávaniu NPT.
3. Rada opätovne potvrdzuje dôležitosť univerzálneho uplatňovania NPT a vyzýva štáty, ktoré sa k nej ešte nepripojili, aby tak urobili ako štáty bez jadrových zbraní a do svojho pristúpenia dodržiavali jej ustanovenia. Rada uznáva historické úspechy, ktoré sa v kontexte zmluvy NPT dosiahli v predchádzajúcich desaťročiach, pokiaľ ide o obmedzovanie šírenia jadrových zbraní, uľahčovanie spolupráce v oblasti jadrovej energie na mierové účely a výrazné znižovanie zásob jadrových zbraní. NPT má trvalú hodnotu a jej úplné vykonávanie je v súčasnosti potrebné viac ako kedykoľvek predtým.

4. Rada dôrazne podporuje všetky tri piliere NPT a naďalej sa bude zasadzovať za úplné, komplexné, vyvážené a podstatné vykonávanie akčného plánu, ktorý sa prijal na hodnotiacej konferencii v roku 2010. Zdôrazňujeme potrebu plniť všetky povinnosti vyplývajúce z NPT a záväzky prijaté na predchádzajúcich hodnotiacich konferenciách vrátane potreby konkrétného pokroku smerom k úplnému vykonávaniu článku VI s konečným cieľom úplnej likvidácie jadrových zbraní. Sme odhodlaní usilovať sa o bezpečnejší svet pre všetkých v súlade s cieľmi zmluvy, a to spôsobom, ktorý podporuje medzinárodnú stabilitu, mier a bezpečnosť. Rada víta záväzok členských štátov EÚ mobilizovať politickú vôľu a podporovať vykonávanie cieľov NPT prostredníctvom rôznych iniciatív počas súčasného hodnotiaceho cyklu, akou je napríklad Štokholmská iniciatíva.
5. V súčasnom bezpečnostnom prostredí, ktoré sa vyznačuje čoraz väčším napätím a závažnými krízami a výzvami v oblasti šírenia zbraní, sa musí zintenzívniť úsilie o odzbrojenie, nešírenie zbraní a kontrolu zbraní. Rada vyzýva všetky dotknuté štáty, aby sa zdržali akýchkoľvek krokov, ktoré by mohli viesť k ďalšiemu stupňovaniu napätia a podkopaniu významného zníženia zásob zbraní, ktoré sa dosiahlo od skončenia studenej vojny. Musíme zabrániť novým pretekom v jadrovom zbrojení.
6. Rada chce zdôrazniť, že zabezpečenie vykonania všetkých 64 opatrení akčného plánu z roku 2010 je kolektívnou úlohou všetkých zmluvných štátov NPT bez výnimky.
7. Európska rada zdôrazňuje tieto otázky:
 - svoj záväzok pokročiť v jadrovom odzbrojení v súlade s článkom VI NPT, najmä prostredníctvom celkového zníženia celosvetovej zásoby jadrových zbraní a s prihliadnutím na osobitnú zodpovednosť štátov s najväčšími jadrovými arzenálmi;

- Svoju podporu zintenzívnenému dialógu, a to aj o strategickej stabilite, zvýšenej transparentnosti a opatreniach štátov, ktoré vlastnia jadrové zbrane, na budovanie dôvery s cieľom podporiť ďalší pokrok v odzbrojovaní.
- Prínosy konkrétnej práce na znižovaní strategického a jadrového rizika, a teda naliehavú potrebu toho, aby všetky dotknuté štáty prerokovali, odsúhlasili a vykonali praktické opatrenia na tento účel.
- Hodnotu multilaterálnej spolupráce, vďaka ktorej sa dosahuje pokrok v oblasti overovania jadrového odzbrojenia. Rada v tejto súvislosti víta zvolanie skupiny vládnych expertov (GGE), aby zvažila úlohu jadrového overovania v kontexte jadrového odzbrojenia v roku 2021. Rada tiež víta prínosy praktickej spolupráce, akými sú partnerstvo pre jadrové overovanie Quad a praktické činnosti, ako napríklad belgický projekt týkajúci sa metód merania plutónia, francúzsko-nemecké overovanie jadrového odzbrojenia (NuDiVe), ako aj výskum a demonštrácia metód detekcie vysoko výbušných látok, ktoré vykonáva Holandsko v rámci Medzinárodného partnerstva pre overovanie jadrového odzbrojenia (IPNDV). Hoci overovanie nie je samo osebe cieľom, ďalší rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti nástrojov overovania jadrového odzbrojenia by pomohol pri dosahovaní a udržiavaní sveta bez jadrových zbraní.
- Rada vyzýva na bezodkladné začatie a skoré ukončenie rokovaní konferencie o odzbrojení týkajúcich sa zmluvy o zákaze výroby štiepneho materiálu na použitie v jadrových zbraniach alebo iných výbušných zariadeniach a konštatuje, že podporuje začatie rokovaní na základe dokumentu CD/1299 a v ňom uvedeného mandátu. Rada vyzýva všetky dotknuté štáty, aby do nadobudnutia platnosti budúcej zmluvy o zákaze výroby štiepneho materiálu (FMCT) bezodkladne vyhlásili a dodržiavali moratórium na výrobu štiepneho materiálu pre jadrové zbrane alebo iné jadrové zariadenia.

8. Rada víta dohodu medzi Spojenými štátmi a Ruskou federáciou o predĺžení platnosti novej zmluvy START o ďalších päť rokov. Únia prikladá novej zmluve START najvyšší význam a považuje ju za kľúčový príspevok k medzinárodnej a európskej bezpečnosti. Zníženie počtu rozmiestnených strategických jadrových arzenálov v rámci novej zmluvy START, ktoré sa opiera najmä o jej spoľahlivý mechanizmus overovania, prispieva k vykonávaniu článku VI Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) tým, že sa celkovo znížia globálne zásoby rozmiestnených jadrových zbraní. Rada zdôrazňuje, že je potrebné zachovať a ďalej rozvíjať procesy kontroly zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia zbraní. Pripomíname záväzky všetkých štátov, ktoré vlastnia jadrové zbrane, vyplývajúce z článku VI NPT a zdôrazňujeme, že dva štáty, ktoré disponujú najväčším arzenálom jadrových zbraní, nesú osobitnú zodpovednosť v oblasti jadrového odzbrojenia a kontroly zbrojenia. Rada nabáda na ďalšie zníženie ich arzenálu vrátane strategických a nestrategických, rozmiestnených a nerozmiestnených jadrových zbraní a pokračovanie v rokovaní o budovaní dôvery, transparentnosti, znižovaní rizika, overovacích činnostiach, čím sa vytvorí základ pre budúce, ešte spoľahlivejšie, dohody o kontrole zbrojenia a súvisiace monitorovanie a nahlasovanie. Vyzývame Čínu, aby k týmto procesom aktívne prispievala.
9. Rada víta začatie strategického dialógu o stabilite a opätovné predloženie vyhlásenia zo samitu v Reykjavíku na samite medzi Ruskou federáciou a Spojenými štátmi americkými v Ženeve.
10. Rada poukazuje na veľmi závažné dôsledky spojené s používaním jadrových zbraní a zdôrazňuje, že všetky štáty nesú spoločnú zodpovednosť za predchádzanie takýmto udalostiam.
11. Rada zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť multilaterálne úsilie a oživiť multilaterálne orgány poverené rokovaniami, najmä konferenciu o odzbrojení, zameriavajúc sa v tejto súvislosti na zlepšenie organizácie jej práce, ako aj jej budúce rozšírenie. Súčasná pátová situácia, vrátane pretrvávajúcich neúspešných pokusov dohodnúť sa na pracovnom programe a udeliť štatút pozorovateľa všetkým členským štátom OSN, zostáva zdrojom znepokojenia.

12. Rada sa domnieva, že Zmluva o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (CTBT) je pre jadrové odzbrojenie a nešírenie mimoriadne dôležitá, a nadobudnutie platnosti tejto zmluvy zostáva pre Úniu najvyššou prioritou a politickým imperatívom. Rada vyzýva všetky štáty, ktoré tak ešte neurobili, najmä štáty uvedené v prílohe II, aby zmluvu CTBT bezpodmienečne a bez ďalších odkladov podpísali a ratifikovali. Rada tiež vyzýva všetky štáty, aby dodržiavali moratórium na skúšky jadrových zbraní alebo akékoľvek iné jadrové výbuchy a aby sa zdržali akéhokoľvek konania, ktoré by bolo v rozpore s cieľom a účelom zmluvy.
13. Rada uznáva zásadný význam existujúcich zón bez jadrových zbraní pre mier a bezpečnosť a zostáva odhodlaná vykonávať rezolúciu o Blízkom východe prijatú na hodnotiacej konferencii NPT v roku 1995. Rada berie na vedomie zvolanie konferencie OSN o vytvorení zóny bez jadrových zbraní a iných zbraní hromadného ničenia a ich nosičov na Blízkom východe, ktorá sa uskutočnila 20. novembra 2019, a víta jej výsledok. Rada pripomína, že ako sa uvádza v akčnom pláne prijatom na hodnotiacej konferencii NPT v roku 2010, takéto zóny možno zriadiť len na základe dohôd, ktoré medzi sebou dobrovoľne prijali všetky štáty dotknutého regiónu.
14. Rada zostáva vážne znepokojená pretrvávajúcimi krízami a výzvami v oblasti šírenia zbraní, ktoré naďalej predstavujú hrozbu pre medzinárodnú bezpečnosť, a zdôrazňuje svoje odhodlanie zvýšiť úsilie o nešírenie jadrových zbraní a posilniť, zovšeobecniť a zefektívniť architektúru nešírenia jadrových zbraní. Rada uznáva potrebu nájsť pre tieto krízy a výzvy mierové a diplomatické riešenia a zdôrazňuje, že medzinárodné spoločenstvo musí zostať ostražité a pripravené týmto výzvam čeliť a dôrazne na ne reagovať. Rada zdôrazňuje hlavnú zodpovednosť Bezpečnostnej rady OSN v prípadoch nedodržiavania NPT.

15. Rada oceňuje významnú prácu Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE) a najmä skutočnosť, že jej systém záruk je základnou zložkou režimu nešírenia jadrových zbraní a zohráva nenahraditeľnú úlohu pri vykonávaní Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT). Úzka spolupráca medzi EURATOM-om a MAAE umožňuje prijímať účinné a efektívne bezpečnostné záruky. Rada zdôrazňuje, že dohoda o komplexných zárukách spolu s dodatkovým protokolom predstavujú súčasnú normu overovania v rámci NPT, a vyzýva na ich bezodkladné všeobecné uplatňovanie.
16. Rada opätovne potvrdzuje svoj pevný záväzok k spoločnému komplexnému akčnému plánu (JCPOA), ako aj skutočnosť, že tento akčný plán naďalej podporuje. Spoločný komplexný akčný plán je kľúčovým prvkom globálnej architektúry nešírenia jadrových zbraní, ktorú jednomyselne schválila Bezpečnostná rada OSN vo svojej rezolúcii č. 2231 (2015). Rada berie na vedomie výzvy spojené s jednostranným odstúpením Spojených štátov od JCPOA a s opätovným uložením sankcií z ich strany. Rada vyjadruje vážne znepokojenie nad pokračujúcimi krokmi Iránu, ktoré sú v rozpore s JCPOA, a so závažnými a v niektorých prípadoch nezvratnými dôsledkami šírenia. Naliehavo vyzýva Irán, aby ukončil všetky činnosti, ktoré nie sú v súlade so JCPOA, a bezodkladne sa vrátil k úplnému plneniu svojich jadrových záväzkov, najmä pokiaľ ide o vykonávanie ustanovení dodatkového protokolu a ustanovení spoločného komplexného akčného plánu týkajúcich sa transparentnosti. Rada podporuje prebiehajúce intenzívne diplomatické úsilie v rámci spoločnej komisie JCPOA a kontakty vysokého predstaviteľa EÚ ako koordinátora spoločnej komisie so všetkými príslušnými partnermi. Rada je naďalej vážne znepokojená činnosťou Iránu v oblasti balistických rakiet a vyzýva ho, aby sa zdržal činností, ktoré sú v rozpore s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2231, a aby nevykonával žiadnu činnosť súvisiacu s balistickými raketami určenými na prepravu jadrových zbraní vrátane odpaľovania pomocou takejto balistickej technológie. Rada ďalej Irán vyzýva, aby neuskutočňoval žiadne prenosy rakiet, súčastí rakiet ani raketových technológií, ktorých príjemcami by boli neštátne subjekty.
17. Rada s hlbokým poľutovaním konštatuje, že Sýria ešte musí napraviť nesplnenie svojej dohody o zárukách prioritnou a transparentnou spoluprácou s MAAE, aby sa vyriešili všetky nevyriešené otázky, a vyzýva Sýriu, aby čo najskôr podpísala, zabezpečila nadobudnutie platnosti a plne vykonala dodatkový protokol s MAAE.

18. Rada je vážne znepokojená pokračujúcim šírením raketových technológií, ktoré je jednoznačne destabilizačným faktorom. V tejto súvislosti pripomína, že dôrazne podporuje Režim kontroly raketových technológií (MTCR) a Haagsky kódex správania proti šíreniu balistických rakiet (HCoC). Rada vyzýva na všeobecné pristúpenie k uvedenému kódexu, ktorý je jediným mnohostranným nástrojom na dosiahnutie transparentnosti a budovanie dôvery v súvislosti so šírením balistických rakiet, ako aj na jeho účinné vykonávanie.
19. Rada vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že Kórejská ľudovodemokratická republika (KĽDR) pokračuje v činnosti zameranej na ďalší rozvoj nezákonných programov v oblasti jadrových zbraní a balistických rakiet. Rada odsudzuje kroky, ktoré KĽDR podnikla s cieľom posilniť svoje kapacity v oblasti jadrových zbraní a rakiet vrátane opakovaného odpaľovania rakiet a údržby súvisiacich zariadení. Naliehavo vyzýva Kórejskú ľudovodemokratickú republiku (KĽDR), aby sa zdržala všetkých jadrových skúšok a vypúšťania balistických rakiet. Rada vyzýva KĽDR, aby úplným, overiteľným a nezvratným spôsobom podnikla konkrétne kroky na likvidáciu svojich zbraní hromadného ničenia, balistických rakiet a existujúcich jadrových programov, ako sa rozhodlo v rezolúcii Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 2397 (2017). Naliehavo vyzýva KĽDR, aby sa zapojila do zmysluplných diskusií so všetkými príslušnými stranami s cieľom vybudovať základ pre udržateľný mier a bezpečnosť a aby prijala kroky zamerané na dosiahnutie úplnej, overiteľnej, nezvratnej denuklearizácie Kórejského polostrova. Rada trvá na tom, aby KĽDR opäť dodržiavala Zmluvu o nešírení jadrových zbraní a dohodu MAAE o komplexných zárukách a uviedla do platnosti dodatkový protokol, a naliehavo ju vyzýva, aby podpísala a ratifikovala Zmluvu o všeobecnom zákaze jadrových skúšok. Rada vyzýva všetky štáty, aby dodržiavali svoje záväzky vyplývajúce z príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN vrátane úplného a účinného vykonávania všetkých sankcií.

20. Rada je odhodlaná zabezpečiť najvyššie normy jadrovej bezpečnosti, ochrany a bezpečnostných záruk a uznáva ústrednú úlohu, ktorú v tejto súvislosti zohráva MAAE, ako aj významné financovanie jej činností zo strany Únie. Rada pripomína, že novým Európskym nástrojom pre spoluprácu v oblasti jadrovej bezpečnosti s rozpočtom 300 miliónov EUR na roky 2021 – 2027 sa budú podporovať tretie krajiny v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany pred žiarením, nakladania s jadrovým odpadom a jadrových bezpečnostných záruk. Rada víta ministerské vyhlásenie Medzinárodnej konferencie o jadrovej bezpečnosti (ICONS), v ktorom sa odráža politická vôľa členských štátov, pripisuje ďalší význam a poskytujú politické usmernenia, pokiaľ ide o proces posilňovania jadrovej bezpečnosti na celom svete.
21. Rada opätovne potvrdzuje, že podporuje neodňateľné právo všetkých zmluvných strán NPT na výskum, výrobu a využívanie jadrovej energie na mierové účely bez diskriminácie a v súlade s touto zmluvou, a to aj v rámci programu technickej spolupráce MAAE. Uznáva, že je potrebné zaistiť energetickú bezpečnosť za dostupnú cenu a rešpektuje právo členských štátov rozhodovať o svojom energetickom mixe a zvoliť si najvhodnejšie technológie na kolektívne dosiahnutie cieľa v oblasti klímy do roku 2030. Rada uznáva činnosti MAAE zamerané na podporu členských štátov v ich úsilí o dosiahnutie cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, a najmä možný prínos jadrovej vedy a technológie v oblastiach, ako je ľudské zdravie, poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť, vodné hospodárstvo, zmena klímy, ochrana životného prostredia a zachovanie kultúrneho dedičstva.
22. Rada zdôrazňuje, že rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat sú pre Úniu dôležitou horizontálnou prioritou, a domnieva sa, že je dôležité začleniť rodové hľadisko do diskusií v rámci troch pilierov NPT. Rada okrem toho plne podporuje a presadzuje rovnakú účasť žien a mužov v oblasti odzbrojovania, nešírenia a kontroly zbraní a nabáda ženy na účasť na hodnotiacej konferencii Zmluvy o nešírení jadrových zbraní.

23. Rada podporuje vzdelávanie v oblasti odzbrojovania a nešírenia, ku ktorému rôznymi činnosťami prispieva Združenie EÚ pre nešírenie zbraní a skupiny v rámci Európskej siete nezávislých odborných obcí.

24. Rada zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť pozitívny a vecný výsledok desiatej hodnotiacej konferencie Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, a to preskúmaním vykonávania tejto zmluvy a predchádzajúcich záväzkov, ako aj určením oblastí, v ktorých by sa malo v budúcnosti usilovať o ďalší pokrok, a prostriedkov, pomocou ktorých by sa mal tento pokrok dosiahnuť. Rada sa rozhodla aktívne prispieť k hodnotiacej konferencii NPT, a to aj prostredníctvom návrhov konkrétnych opatrení orientovaných na budúcnosť. Na tento účel prispela k súčasnému hodnotiacemu cyklu pracovnými dokumentmi a vnútroštátnymi správami o vykonávaní zo strany členských štátov EÚ. Únia a jej členské štáty zaujmú k rokovaniam na hodnotiacej konferencii aktívny a konštruktívny prístup.
